

**Η
ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)
1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ**

(με τον προϊσχύοντα σχηματισμό του κατά την μεταβατική περίοδο, δυνάμει της υπ' αριθμ. 1/6-9-2018 κατά πλειοψηφία ληφθείσας απόφασης της Ολομέλειας ΑΕΠΠ σύμφωνα με την οποία συγκροτήθηκαν νέα Κλιμάκια με ταυτόχρονη εν όλω ανασυγκρότηση των υφιστάμενων Κλιμακίων)

Συνήλθε στην έδρα της στις 3 Σεπτεμβρίου 2018 με την εξής σύνθεση: Ειρήνη Αποκάρδου Πρόεδρος-Εισηγήτρια, Ευαγγελία Μιχολίτση και Χρυσάνθη Ζαράρη, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 24-07-2018, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ 812/16-08-2018 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρείας «.....», με έδρα την ....., ..., Τ.Κ....., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του Δήμου Ζωγράφου, νομίμως εκπροσωπούμενου και

Κατά του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.....», που εδρεύει στη ....., οδός ....., αρ....., ΤΚ ....., νομίμως εκπροσωπούμενου.

Με την Προδικαστική Προσφυγή η αιτούσα επιδιώκει: Α) Να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. πρωτ. 250/2018 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής, Β) Να αποκλεισθεί η συμμετοχή του ..... και Γ) Να καταστεί ανάδοχος η ίδια, ως δεύτερος μειοδότης.

Με την παρέμβαση ο παρεμβαίνων επιδιώκει την απόρριψη της υπό εξέταση προσφυγής και τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ειρήνη Αποκάρδου

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

Αριθμός απόφασης: 774/2018

1. Επειδή, για την άσκηση της υπό εξέταση προσφυγής έχει καταβληθεί e-παραβόλο, ύψους 600 ευρώ σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 και 2 του Ν.4412/2016 και 5 παρ. 1 -2 του ΠΔ 39/2017 (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό 2261952-1958 0924 0055, ηλεκτρονικό μήνυμα ως αποδεικτικό πληρωμής της Τράπεζας Πειραιώς της 24-07-2018, εκτύπωση από την ιστοσελίδα της ΓΓΠΣ του e-παραβόλου με αναφορά «αυτόματης δέσμευσης»).

Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 4 του ΠΔ 39/2017, το εκτυπωμένο αντίγραφο ηλεκτρονικής πληρωμής του ποσού σε Τράπεζα, η επικυρωμένη εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών καθώς και βεβαίωση περί ελέγχου και δέσμευσης του ηλεκτρονικού παραβόλου ή η εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με αναφορά περί «αυτόματης δέσμευσης» στην παρούσα φάση, επισυνάπτονται για την πλήρη απόδειξη της καταβολής και είσπραξης του παραβόλου, η οποία αποτελεί την προϋπόθεση παραδεκτής άσκησης της προσφυγής. Σύμφωνα δε με την αιτιολογική έκθεση του νόμου 4412/2016, *«Η επιβολή παραβόλου κρίνεται αναγκαία προκειμένου να αποτραπεί η άσκηση αστήρικτων και παρελκυστικών προσφυγών»*. Επομένως, εφόσον το παράβολο πληρώθηκε εμπροθέσμως, ήτοι εντός της οριζόμενης εκ του άρθρου 361 παρ. 1 περ.α του ν.4412/2016 προβλεπόμενης προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής και ομοίως εμπροθέσμως περιήλθε στην Αρχή μαζί με έγγραφα που αποδεικνύουν επαρκώς την καταβολή του, δεν πλήττεται ο ανωτέρω σκοπός του νομοθέτη υπό το φως των άρθρων 20 παρ.1 και 25 παρ.1 του Συντάγματος και, επομένως, παραδεκτώς εισάγεται προς συζήτηση η υπό κρίση προσφυγή, παρά τις αντίθετες αιτιάσεις του παρεμβαίνοντος (βλ. και ΑΕΠΠ 97/2018).

2. Επειδή με την με αριθμ. πρωτ. 5993/02-04-2018 Διακήρυξη η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε ηλεκτρονικό διεθνή δημόσιο ανοικτό διαγωνισμό για την «Προμήθεια ειδών συσσιτίων (παντοπωλείου, αρτοποιείου – ζαχαροπλαστείου, τυροκομικών, έτοιμου γεύματος) και φρέσκου γάλακτος προσωπικού για τις ανάγκες των υπηρεσιών του Δήμου Ζωγράφου και των

Αριθμός απόφασης: 774/2018

Νομικών Προσώπων» (CPV:15800000-6 Διάφορα προϊόντα διατροφής, 15540000-5 Τυροκομικά προϊόντα, 15811100-7 Ψωμί, 15810000-9 Αρτοσκευάσματα, φρέσκα είδη ζαχαροπλαστικής και γλυκίσματα, 15811511-1 Έτοιμα σάντουιτς, 15812120-0 Πίτες, 15321000-4 Χυμοί φρούτων, 15911100-8 Οινοπνευματώδη, 15982000-5 Αναψυκτικά, 39220000-0 Εξοπλισμός κουζίνας, είδη οικιακής χρήσης και αναλώσιμα τροφοδοσίας, 15511000-3 Γάλα) που υποδιαιρείται σε 8 Τμήματα, εκτιμώμενης αξίας 231.087,30 ευρώ πλέον ΦΠΑ, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά μόνο βάσει τιμής.

3. Επειδή η ως άνω προκήρυξη απεστάλη στις 2-04-2018 προς δημοσίευση στο Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (2018/S 065-153755) αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 5-04-2018 (Α.Δ.Α.Μ. 18PROC002920873 2018-04-05) και στο ΕΣΗΔΗΣ και έλαβε αριθμό Συστήματος 56469.

4. Επειδή μεταξύ των εννέα (9) οικονομικών φορέων που συμμετείχαν στη διαγωνιστική διαδικασία, τόσο η προσφεύγουσα όσο και ο παρεμβαίνων έχουν υποβάλει τις με αύξοντα αριθμό 96310 και 96985 προσφορές, αντίστοιχα, η μεν προσφεύγουσα για τα Τμήματα 3 και 8, ο δε παρεμβαίνων για το Τμήμα 8. Η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγήθηκε, μεταξύ άλλων, με το 1^ο Πρακτικό της να κριθούν αμφότερες ως παραδεκτές κατόπιν ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και των εγγράφων των τεχνικών προσφορών και με το 2^ο Πρακτικό της, κατόπιν ανοίγματος των οικονομικών προσφορών, να ανακηρυχθεί προσωρινός ανάδοχος για το επίμαχο Τμήμα 8 ο παρεμβαίνων ως πρώτος στη σειρά μειοδότης.

5. Επειδή με την υπ' αριθμ. πρωτ. 250/2018 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής κατά την 24^η τακτική συνεδρίαση της 10-07-2018 (ΑΔΑ:6ΠΗ5ΩΡΦ-Μ4Α), η οποία κοινοποιήθηκε σε όλους τους ενδιαφερομένους την 17-07-2018 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του διαδικτυακού τόπου του διαγωνισμού, εγκρίθηκαν το 1ο και 2ο Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού και αναδείχθηκε ως προσωρινός ανάδοχος για το επίμαχο Τμήμα 8 ο παρεμβαίνων ως πρώτος στη σειρά μειοδότης.

6. Επειδή η προσφεύγουσα κατέθεσε στις 24-07-2018 εμπρόθεσμα στον διαδικτυακό τόπο διαγωνισμού την υπό εξέταση προδικαστική

Αριθμός απόφασης: 774/2018

προσφυγή, νομίμως υπογεγραμμένη, έχοντας κάνει χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ/τος 39/2017 την οποία κοινοποίησε στην ΑΕΠΠ η αναθέτουσα αρχή στις 14-08-2018 με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

7. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας δαπάνης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV του Ν. 4412/2016.

8. Επειδή η υπό εξέταση προσφυγή εισάγεται ενώπιον του 1ου Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346, παρ. 1, 360, του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 παρ. 1 του ΠΔ 39/2017, κατόπιν της με αριθ. 1103/2018 πράξης της Προέδρου του 1^{ου} Κλιμακίου, «περί ορισμού εξέτασης της προσφυγής και εισηγητή».

9. Επειδή η αναθέτουσα αρχή, στις 16-08-2018, προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο ο οποίος μπορεί να θίγεται από την αποδοχή της.

10. Επειδή η προσφεύγουσα, η προσφορά της οποίας κρίθηκε αποδεκτή θεμελιώνει, κατ' αρχήν, έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της αποδοχής της προσφοράς της προσωρινής αναδόχου, καθόσον ευλόγως προσδοκά να της ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση ως δεύτερη στη σειρά μειοδότηρια (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 1216/2006, πρβλ ΕΑ ΣΤΕ 512/2002, 517/2001).

11. Επειδή υπέρ της διατήρησης της προσβαλλόμενης απόφασης εμπρόθεσμα, με προφανές έννομο συμφέρον, καθόσον η προσφυγή στρέφεται κατά της αποδοχής της οικονομικής προσφοράς της και της ανάδειξης της ως προσωρινής αναδόχου, ασκήθηκε την 26-08-2018 η με αριθ. ΑΕΠΠ ΠΑΡ 485/2018 παρέμβαση του αναδειχθέντος προσωρινού αναδόχου, με τον νόμιμο προβλεπόμενο κατ' άρθ. 362 του Ν. 4412/2016 και άρθ. 7 του ΠΔ 39/2017 τρόπο κατάθεσης στην «Επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, και κοινοποίησή της αυθημερόν στην ΑΕΠΠ από τον παρεμβαίνοντα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

12. Επειδή η προσφεύγουσα με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή ισχυρίζεται αυτολεξεί τα εξής: «*Βάσει της διακηρύξεως (σελ.5) όλοι οι συμμετέχοντες οφείλουν να προσφέρουν προϊόντα από νομίμως*

Αριθμός απόφασης: 774/2018

λειτουργούντα εργοστάσια-επιχειρήσεις. Όσον αφορά την συμμετοχή του ..... διαπιστώθηκαν τα εξής:

A) Σύμφωνα με τα υποβαλλόμενα έγγραφα νομιμοποίησης ο συνεταιρισμός άλλαξε επωνυμία και πρόσθεσε νέα δραστηριότητα σύμφωνα με την από 22-03-2017 τροποποίηση του καταστατικού. Κατ' επέκταση θα έπρεπε να τροποποιηθούν και οι υποβαλλόμενες άδειες. Αναλυτικά στην από 7-11-2001 άδεια της Νομ. Αυτ. Φθιώτιδας στην σελ. 3, άρθρο 6 αναφέρεται ότι «η άδεια δεν μεταβιβάζεται μόνο κατόπιν προηγούμενης έγκρισης..... απαιτείται η έκδοση νέας άδειας». Η συγκεκριμένη άδεια Δ.Ο.Π.Β/Φ.14.194./2143 έχει ως όρους την ανανέωση των πιστοποιητικών Πυροπροστασίας (2γ), Προστασίας περιβάλλοντος (2δ), Εγκατάστασης Εγκατάστασης-χρήσης ατμολέβητα (2η), Εγκατάστασης/χρήσης υγραερίου (2ι), και βάσει του άρθρου 8 η άδεια ανακαλείται και παύει να ισχύει εφόσον δεν τηρηθούν οι όροι έκδοσης της. Δεδομένου ότι οι χρόνοι εντός των οποίων έπρεπε να συμμορφωθεί ο συμμετέχων φορέας έχουν παρέλθει, η συγκεκριμένη άδεια λειτουργίας έχει ακυρωθεί αυτοδικαίως. Εάν είχαν ικανοποίηση οι όροι και είχαν προσκομισθεί τα νέα πιστοποιητικά τότε θα είχε εκδοθεί νέα άδεια χωρίς τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Στην συγκεκριμένη επίσης άδεια Δ.Ο.Π.Β/Φ.14.194./2143, αναγράφεται η οριστική άδεια αποβλήτων με αρ.12280/17-10-2001. Στην άδεια της κτηνιατρικής υπηρεσίας με αρ. 9 (αρ.πρ.794/13-04-1999) αναγράφεται προγενέστερη άδεια διάθεσης υγρών αποβλήτων με αρ.2473/14-02-1996. Επομένως οι άνωθεν άδειες δεν βρίσκονται σε ισχύ.

B) Στο υποβαλλόμενο πιστοποιητικό ISO 22000:2005, αφενός δεν έχει διορθωθεί η επωνυμία σύμφωνα με το τροποποιημένο καταστατικό και αφετέρου δεν διαθέτει όλα τα απαραίτητα πεδία όπως την παραγωγή - εμπορία – αποθήκευση- διανομή γάλακτος.

Γ) Όλες οι εταιρίες παραγωγικές και μη θα πρέπει να διαθέτουν άδεια από την Κτηνιατρική Υπηρεσία και κωδικό αριθμό εμπορίας γαλακτοκομικών σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. 278701/16-05-2005 (ΦΕΚ Β'726). Τέτοια άδεια δεν υπεβλήθη».

Αριθμός απόφασης: 774/2018

13.Επειδή στις 24-08-2018 η αναθέτουσα αρχή απέστειλε τις από 23-08-2018 απόψεις της και φάκελο εγγράφων της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ΑΕΠΠ.

14. Επειδή στις απόψεις της η αναθέτουσα αρχή ως προς την υπό εξέταση προσφυγή αναφέρει αυτολεξεί τα εξής: « Σύμφωνα με την παρ. 2.4.3. της διακήρυξης (5993/02.04.2018) «ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΑΚΕΛΛΟΥ «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ-ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» και ειδικά την παρ. 2.4.3.1.... τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν:

α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ.), όπως προβλέπεται στην παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 και β) την εγγύηση συμμετοχής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 72 του Ν.4412/2016 και τα άρθρα 2.1.5 και 2.2.2 αντίστοιχα της παρούσας διακήρυξης.

Η επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού (σύμφωνα με τα ανωτέρω) αφού έλεγξε το ΕΕΕΣ ....., την εγγυητική επιστολή συμμετοχής, καθώς και την τεχνική προσφορά αυτού, επιβεβαίωσε ότι είχαν συμπληρωθεί σωστά και είχαν ακολουθηθεί οι όροι και τα στάδια της διακήρυξη, οπότε όφειλε να κάνει αποδεκτή τη συμμετοχή του (1^ο πρακτικό 02.07.2018).

Το ΕΕΕΣ υπέχει θέσει υπεύθυνης δήλωσης για όλα όσα αναφέρονται και καταγράφονται σε αυτό και τυχόν ψευδείς δηλώσεις επιφέρουν κυρώσεις.

Με το από 06/07/2018 (2^ο) πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού, ανακηρύχθηκαν οι προσωρινοί ανάδοχοι και ΟΧΙ οι οριστικοί.

Για την ανακήρυξη οριστικού αναδόχου, αποστέλλεται σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση Δημάρχου μέσω του συστήματος στον προσφέροντα στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση και τον καλεί να υποβάλει εντός προθεσμίας από την κοινοποίηση της σχετικής ειδοποίησης, τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν.4250/2014 των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην διακήρυξη ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4-2.2.8 της διακήρυξης (παρ. 3.2).

Αριθμός απόφασης: 774/2018

.....Η προσφορά του προσωρινού αναδόχου απορρίπτεται και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά, εάν....

i) κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης είναι ψευδή ή ανακριβή,

ii) .....

iii) από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 2.2.3 και 2.2.4-2.2.8 της διακήρυξης.

Η αναθέτουσα Αρχή του Δήμου Ζωγράφου δεν πρόεβη σε πρόσκληση δικαιολογητικών κατακύρωσης, οπότε δεν είναι δυνατό να διαπιστώσει αν τα στοιχεία που δηλώθηκαν μόνο με το ΕΕΕΣ είναι ψευδή ή ανακριβή αλλά ούτε και να εκτιμήσει σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας αν πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 2.2.3 και 2.2.4-2.2.8 της διακήρυξης.

Κατά συνέπεια όταν ο ..... προσκληθεί να υποβάλει τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατακύρωσης και εφόσον διαπιστωθούν τυχόν ελλείψεις σε αυτά, η αναθέτουσα Αρχή θα πράξει τα δέοντα [...].».

15. Επειδή στην παρέμβασή του ο παρεμβαίνων αναφέρει αυτολεξεί ότι: «Επί της νομικής και ουσιαστικής βασιμότητας

1ος Λόγος

Σύμφωνα με τους επικαλούμενους λόγους προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι «βάσει της διακήρυξης (σελ. 5) όλοι οι συμμετέχοντες οφείλουν να προσφέρουν προϊόντα από νομίμως λειτουργούντα εργοστάσια - επιχειρήσεις», προς θεμελίωση δε του ισχυρισμού της αναφέρεται σε τρεις (3) διαπιστώσεις και συγκεκριμένα: α) μη τροποποίηση των υποβαλλόμενων αδειών, β) ελλείψεις σχετικές με το πιστοποιητικό ISO:22000:2005 και γ) έλλειψη άδειας από τη Κτηνιατρική Υπηρεσία και κωδ. Αριθμού εμπορίας γαλακτοκομικών σύμφωνα με τη ΚΥΑ 278701/2005.

Με το άνω περιεχόμενο η ένδικη προσφυγή πρέπει να απορριφθεί πρωτίστως ως αόριστη, αφού κανένα απολύτως λόγο δεν προβάλλει η προσφεύγουσα, ο οποίος ακόμη και βάσιμος κρινόμενος, να δύναται να οδηγήσει σε ανατροπή

Αριθμός απόφασης: 774/2018

της νόμιμης λειτουργίας του εργοστασίου. Συνέπεια αυτού, αλυσιτελώς προβάλλονται οι ως άνω διαπιστώσεις, αφού δεν δύνανται να θεμελιώσουν παράνομη λειτουργία του εργοστασίου και άρα παράβαση της απαίτησης της διακήρυξης περί νόμιμης λειτουργίας, όπως αναφέρεται στη σελ. 5 αυτής.

2^{ος} Λόγος

Επειδή η προσφεύγουσα εταιρεία προβάλλει (α' διαπίστωση) ότι έχω αλλάξει την επωνυμία μου καθώς και ότι έχω προσθέσει νέα δραστηριότητα όπως προκύπτει από την επισκόπηση της από 22-03-2017 τροποποίησης του Καταστατικού μου, ενώ ταυτόχρονα όφειλα (κατά την προσφεύγουσα) να τροποποιήσω τις υποβαλλόμενες άδειες, άλλως, οι τελευταίες καθίστανται ανίσχυρες και έχουν ακυρωθεί αυτοδικαίως.

Επειδή κύριο χαρακτηριστικό των διοικητικών πράξεων είναι το τεκμήριο νομιμότητας, δηλαδή η πάγια και θεμελιώδης αρχή του διοικητικού δικαίου σύμφωνα με την οποία η διοικητική πράξη ακόμα και αν πάσχει από νομικό ελάττωμα ή παραβιάζει δεδεδεικμένο Απόφασης του Συμβουλίου της Επικράτειας παράγει όλα τα έννομα αποτελέσματά της (ΣτΕ 550/1998) μέχρις ότου ακυρωθεί με δικαστική απόφαση ή ανακληθεί από την αρμόδια διοικητική αρχή (ΣτΕ 3051/2008, ΣτΕ 4225/2013). Οι ως άνω νομολογιακές διαπιστώσεις ισχύουν έναντι όλων ακόμη και των διοικητικών οργάνων τα οποία δε δικαιούνται να αρνηθούν να εφαρμόσουν μία διοικητική πράξη επειδή τη θεωρούν άκυρη, αλλά δικαιούνται είτε να την ανακαλέσουν (εφόσον έχουν κατά νόμο την αρμοδιότητα αυτή) είτε να την προσβάλλουν εφόσον προβλέπεται αυτό ρητά από νομοθετική ρύθμιση με Αίτηση Ακυρώσεως. Επισημαίνεται ότι κανένα διοικητικό όργανο δεν επιτρέπεται να ελέγξει τη νομιμότητα της ατομικής διοικητικής πράξης παρεμπιπτόντως, εκτός αν υπάρχει ρητή νομοθετική πρόβλεψη (ΣτΕ 412/1993).

Επειδή στην υπό κρίση περίπτωση η προσφεύγουσα εταιρεία δεν επικαλείται ούτε αποδεικνύει ότι έχει λάβει χώρα ανάκληση της υποβαλλόμενης άδειας λειτουργίας μου από την αρμόδια διοικητική αρχή, ούτε ακύρωση αυτής από διοικητικό δικαστήριο, αντιθέτως, από ίδια κρίση (δηλαδή έλεγχο νομιμότητας που διενεργεί η ίδια) καταλήγει στο συμπέρασμα ότι «οι υποβαλλόμενες άδειες είναι ανίσχυρες». Ο αυτός ισχυρισμός τυγχάνει μη νόμιμος και άρα απορριπτέος ως απαράδεκτος αφού ανατρέπει το τεκμήριο νομιμότητας που

Αριθμός απόφασης: 774/2018

καλύπτει κάθε διοικητική πράξη και εν προκειμένω τη διοικητική άδεια λειτουργίας του εργοστασίου. Επιπροσθέτως, δεν επικαλείται ούτε αποδεικνύει ότι η υποβαλλόμενη άδεια λειτουργίας μου είναι ορισμένης χρονικής διάρκειας και ότι η διάρκεια ισχύος έχει παρέλθει. Επισημαίνεται ότι η άδεια λειτουργίας του εργοστασίου είναι διάρκειας Αορίστου Χρόνου, ενώ ρητά προβλέπεται ότι χωρεί ανάκληση αυτής από την αρμόδια διοικητική αρχή, μόνο όταν δεν πληρούνται ή ανατραπούν οι όροι και προϋποθέσεις εκδόσεώς της, προϋποθέσεις που εν προκειμένω δεν υφίστανται. Ενόψει αυτών οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι απορριπτέοι και ως ουσιαστικά αβάσιμοι.

Σε κάθε περίπτωση οι ως άνω ισχυρισμοί προβάλλονται αλυσιτελώς, αφού η μη τροποποίηση της επωνυμίας του συνεταιρισμού επί των υφιστάμενων διοικητικών αδειών (η οποία μάλιστα πραγματοποιήθηκε κατ' επιταγή του Νόμου 4384/2016 - περί αγροτικών συνεταιρισμών) δεν επιδρούν στη νομιμότητα των διοικητικών αδειών, ιδίως δεν συνεπάγονται ακύρωση αυτών.

3ος Λόγος

Επειδή κατά τη β' διαπίστωση της προσφεύγουσας προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι: «Στο υποβαλλόμενο πιστοποιητικό ISO 22000/2005, αφενός δεν έχει διορθωθεί η επωνυμία σύμφωνα με το τροποποιημένο καταστατικό και αφετέρου δεν διαθέτει όλα τα απαραίτητα πεδία όπως την παραγωγή - εμπορία - αποθήκευση - διανομή γάλακτος».

Επειδή η μη διόρθωση επωνυμίας μετά από σχετική τροποποίηση δεν επιδρά στην εγκυρότητα / ισχύ του πιστοποιητικού ISO, αφού το τελευταίο ακυρώνεται / ανακαλείται μόνο σε περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις (άρνηση ελέγχου των εγκαταστάσεων από τον ελεγχόμενο, μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του προτύπου, αίτημα του πιστοποιούμενου). Εν προκειμένω, ουδεμία εκ των περιοριστικά αναφερόμενων περιπτώσεων επικαλείται η προσφεύγουσα εταιρεία, ούτε άλλωστε υφίσταται, ώστε να τυγχάνει απορριπτέος ως αβάσιμος ο σχετικός λόγος.

Επειδή λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα υπό στοιχεία 2.2.6 παρ. (β) της διακήρυξης προβλέπεται ότι « ... 6) να διαθέτουν πιστοποιητικό ... ISO 22000/2005 ... και απευθύνεται σε όλους τους επαγγελματίες που ασχολούνται με παρασκευή, μεταποίηση, παραγωγή, συσκευασία, αποθήκευση, μεταφορά,

Αριθμός απόφασης: 774/2018

διανομή, διακίνηση και την προσφορά προς πώληση ή την διάθεση των τροφίμων και γενικά με τη διαχείριση τροφίμων».

Από την επισκόπηση της ανωτέρω προκύπτει ασφαλώς ότι η ως άνω προϋπόθεση (διάθεση ISO 22000/2005) αναφέρεται στο σύνολο των υποκειμένων που καταλαμβάνει το πρότυπο ποιότητας επί συγκεκριμένης κατηγορίας αγαθών (δηλ. τρόφιμα) - και είναι απαραίτητο για νόμιμη συμμετοχή στη διακήρυξη, ήτοι των επαγγελματιών που ασχολούνται με τις ως άνω διεργασίες (λ.χ. παρασκευή, μεταποίηση κλπ) τροφίμων. Αντίθετα, με το σχετικό λόγο προσφυγής, η προσφεύγουσα εταιρεία ισχυρίζεται παρελκυστικά ότι δήθεν η πιστοποίηση μου δεν καταλαμβάνει όλα τα ως άνω πεδία που αφορούν το προϊόν γάλα, ισχυρισμός που ερείδεται επί λανθασμένης προϋπόθεσης αφού η οριζόμενη υπό στοιχεία 2.2.6 παρ. (β) προϋπόθεση επιζητά τη κατοχή σχετικού ISO εκείνων των επαγγελματιών που ασχολούνται με τις ως άνω διεργασίες τροφίμων, τυγχάνει δε για το λόγο αυτό, απορριπτέος ως αβάσιμος. Από κανένα άλλωστε κανονιστικό όρο της διακήρυξης - ούτε η προσφεύγουσα επικαλείται - δεν προκύπτει ειδική αναφορά στη διάθεση σχετικού ISO συγκεκριμένα για το προϊόν «γάλα», αφού άλλωστε αυτό εντάσσεται στη κατηγορία των τροφίμων.

4 Λόγος

Επειδή με την γ' διαπίστωση της υπό κρίση προσφυγής προβάλλεται η έλλειψη άδειας από τη Κτηνιατρική Υπηρεσία και κωδ. Αριθμού εμπορίας γαλακτοκομικών σύμφωνα με τη ΚΥΑ 278701/2005.

Επειδή η διακήρυξη του Διαγωνισμού συνιστά στο σύνολό της κανονιστική πράξη της αναθέτουσας αρχής, συνακόλουθα οι όροι της Διακήρυξης έχουν κανονιστικό χαρακτήρα, η πιστή τήρηση των οποίων ελέγχεται από τα δικαστήρια, ενώ ταυτόχρονα οι όροι δεσμεύουν απολύτως τόσο την αναθέτουσα αρχή και τα όργανα που διεξάγουν το διαγωνισμό όσο και τους διαγωνιζόμενους (ΣτΕ ΕΑ348/2010, ΕΣ VI 78/07, 181/06). Επιπροσθέτως σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας η διαδικασία των διαγωνισμών είναι αυστηρώς τυπική υπό την έννοια ότι οι προσφορές των διαγωνιζόμενων πρέπει να τηρούν απολύτως τους υποχρεωτικούς και δεσμευτικούς όρους της διακήρυξης και να βρίσκονται σε συμφωνία με το κανονιστικό περιεχόμενο αυτών, όπερ συνάγεται ότι κάθε παράβαση των σχετικών όρων της

Αριθμός απόφασης: 774/2018

διακήρυξης έχει σαν επακόλουθο το απαράδεκτο της προσφοράς και την ακυρότητα των πράξεων της αναθέτουσας αρχής (Ολ. ΣτΕ 2137/93, ΣτΕ 4343/05).

Επειδή από την επισκόπηση της σχετικής διακήρυξης (ιδίως των παραγράφων δικαίωμα συμμετοχής οικονομικών φορέων / όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής 2.2.1 - 2.2.6, περιεχόμενο φακέλου τεχνικής προσφοράς 2.4.3 και περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς 2.4.4) δεν προκύπτει ως όρος ή προϋπόθεση συμμετοχής, η κατάθεση άδειας από τη Κτηνιατρική Υπηρεσία και κωδ. Αριθμού εμπορίας γαλακτοκομικών σύμφωνα με τη ΚΥΑ 278701/2005. Εν όψει αυτού, ο ισχυρισμός περί μη κατάθεσης της προαναφερόμενης ως λόγος αποκλεισμού, τυγχάνει απορριπτέος ως αβάσιμος, αφού κατά τα ως άνω εκτεθέντα η διακήρυξη περιλαμβάνει περιοριστικά το σύνολο των κανονιστικών όρων που πρέπει να πληροί έκαστος υποψήφιος για να καταστεί ανάδοχος, ενώ η προαναφερόμενη άδεια σύμφωνα με τη ΚΥΑ 278701/2005 δεν προβλέπεται, ούτε άλλωστε η προσφεύγουσα επικαλείται παράβαση (λόγω σχετικής έλλειψης) όρου της διακήρυξης.

Επισημαίνεται σε κάθε περίπτωση, ότι έχει κατατεθεί πλήρης φάκελος τεχνικής - οικονομικής προσφοράς με ότι ζητείται από την διακήρυξη, ενώ μεταξύ των εγγράφων που συμπεριλαμβάνονται στη προσφορά μας κατατέθηκε απόφαση σχετική με την έγκριση καταλληλότητας των εγκαταστάσεων του εργοστασίου, της κτηνιατρικής υπηρεσίας Φθιώτιδας.».

16. Επειδή, το άρθρο 18 με τίτλο «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» προβλέπει τα εξής : «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης.

Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο

Αριθμός απόφασης: 774/2018

ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων.

Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων [...].».

17. Επειδή το άρθρο 53 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης» προβλέπει τα εξής : «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρθρων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών.

2. Τα έγγραφα της σύμβασης, πλην της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63 και της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62 σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, περιέχουν ιδίως:

[...] β) την προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών από την αρμόδια υπηρεσία, τη διεύθυνση και τον τρόπο υποβολής τους, [...]

ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης,

ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων,

ιγ) τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 59, [...]

ιδ) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87 [...]

ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς, [...]

κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.),

κα) τον κατάλογο και τη σειρά ισχύος των εγγράφων της σύμβασης,

κβ) όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο διάθεσης των εγγράφων της σύμβασης,

[...].».

18. Επειδή το άρθρο 54 με τίτλο «Τεχνικές προδιαγραφές» ορίζει τα εξής: « 1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α΄ παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών.

Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της.

Οι τεχνικές προδιαγραφές μπορούν επίσης να καθορίζουν αν απαιτείται μεταβίβαση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Για όλες τις συμβάσεις που προορίζονται για χρήση από φυσικά πρόσωπα είτε πρόκειται για το ευρύ κοινό είτε για το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής, οι τεχνικές προδιαγραφές, καταρτίζονται με τρόπο ώστε να λαμβάνουν υπόψη κριτήρια προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρίες ή το σχεδιασμό για όλους τους χρήστες.

Αν έχουν υιοθετηθεί υποχρεωτικές απαιτήσεις προσβασιμότητας δυνάμει νομοθετικής πράξης της Ένωσης, οι τεχνικές προδιαγραφές, όσον αφορά τα κριτήρια προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρίες ή τον σχεδιασμό για όλους τους χρήστες, καθορίζονται με παραπομπή στις εν λόγω απαιτήσεις.

2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό.

3. Οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους:

α) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι

Αριθμός απόφασης: 774/2018

είναι επαρκώς προσδιορισμένες ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν τη σύμβαση,

β) με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών πρότυπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή -όταν αυτά δεν υπάρχουν- σε εθνικά πρότυπα, σε εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών, κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο»,

γ) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση α', με παραπομπή, ως τεκμήριο συμβατότητας προς τις εν λόγω επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β',

δ) με παραπομπή στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' για ορισμένα χαρακτηριστικά και με παραπομπή στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις που αναφέρονται στην περίπτωση α' για ορισμένα άλλα χαρακτηριστικά.

4. Οι τεχνικές προδιαγραφές, εκτός εάν δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, δεν περιέχουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερης μεθόδου κατασκευής που να χαρακτηρίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα ούτε εμπορικού σήματος, διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τύπων ή συγκεκριμένης καταγωγής ή παραγωγής που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα. Η εν λόγω μνεία επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, όταν δεν είναι δυνατόν να γίνει επαρκώς προσδιορισμένη και κατανοητή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης κατ' εφαρμογή της παρ. 3. Η εν λόγω μνεία συνοδεύεται από τον όρο «ή ισοδύναμο».

5. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα παραπομπής στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παρ. 3,

Αριθμός απόφασης: 774/2018

δεν απορρίπτει προσφορά με την αιτιολογία ότι τα προσφερόμενα έργα, αγαθά ή οι υπηρεσίες δεν πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές στις οποίες έχει παραπέμψει, εφόσον ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των αποδεικτικών μέσων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι οι λύσεις που προτείνει πληρούν κατά ισοδύναμο τρόπο τις απαιτήσεις που καθορίζονται από τις τεχνικές προδιαγραφές.

6. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα που αναφέρεται στην περίπτωση α' της παρ. 3 για τη διατύπωση των τεχνικών προδιαγραφών με αναφορά στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις, δεν απορρίπτει προσφορά έργων, αγαθών ή υπηρεσιών που πληρούν ένα εθνικό πρότυπο το οποίο αποτελεί μεταφορά ευρωπαϊκού προτύπου, μία ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση, μία κοινή τεχνική προδιαγραφή, ένα διεθνές πρότυπο ή ένα τεχνικό πλαίσιο αναφοράς που έχει εκπονηθεί από έναν ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, εφόσον οι εν λόγω προδιαγραφές καλύπτουν τις επιδόσεις ή τις λειτουργικές απαιτήσεις που ορίζει.

Ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι το έργο, η αγαθό ή η υπηρεσία που πληροί το πρότυπο ανταποκρίνεται στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις τις οποίες έχει ορίσει η αναθέτουσα αρχή.

7. Οι τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται και εγκρίνονται πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης κατά το άρθρο 61.[...]

9. Ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, κατά την κατάρτιση των τεχνικών προδιαγραφών οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν υπόψη τις ενιαίες προδιαγραφές που εκπονούνται από τις ΕΚΑΑ των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 41 και αναρτώνται στο ΕΣΗΔΗΣ.....».

19. Επειδή το άρθρο 56 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Εκθέσεις δοκιμών, πιστοποίηση και άλλα αποδεικτικά μέσα» προβλέπει τα εξής : «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να προσκομίζουν έκθεση δοκιμών από οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης ή πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί από τέτοιο οργανισμό ως

Αριθμός απόφασης: 774/2018

αποδεικτικό μέσο συμμόρφωσης με απαιτήσεις ή κριτήρια που αναφέρονται στις τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια ανάθεσης ή τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης.

Αν οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από συγκεκριμένο οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης, οφείλουν να δέχονται επίσης πιστοποιητικά από άλλους ισοδύναμους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης είναι ένας οργανισμός ο οποίος πραγματοποιεί δραστηριότητες αξιολόγησης της συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων βαθμονομήσεων, δοκιμών, πιστοποίησης και επιθεώρησης και είναι διαπιστευμένος, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

2. Οι αναθέτουσες αρχές δέχονται και άλλα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, εκτός από αυτά που αναφέρονται στην παρ. 1, όπως τον τεχνικό φάκελο του κατασκευαστή, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν έχει πρόσβαση στα πιστοποιητικά ή στις εκθέσεις δοκιμών που αναφέρονται στην παράγραφος 1 ή δεν έχει τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, υπό τους όρους ότι για την αδυναμία πρόσβασης δεν ευθύνεται ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας και ότι ο ίδιος αποδεικνύει ότι τα προς παροχή έργα, αγαθά και υπηρεσίες πληρούν τις απαιτήσεις ή τα κριτήρια που ορίζονται στις τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια ανάθεσης ή τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης.

3. Εφόσον ζητηθεί:

α) η ανώνυμη εταιρεία «Εθνικό Σύστημα Υποδομών Ποιότητας» (ΕΣΥΠ Α.Ε.),

β) η ανώνυμη εταιρεία «Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης» (ΕΛΟΤ Α.Α.) και

γ) η ανώνυμη εταιρεία «Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης» (ΕΣΥΔ Α.Ε.), θέτουν στη διάθεση άλλων κρατών μελών, οποιοσδήποτε πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία και τα έγγραφα που υποβάλλονται, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 54, το άρθρο 55 και τις παραγράφους 1 και 2.

Αριθμός απόφασης: 774/2018

Οι αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους εγκατάστασης του οικονομικού φορέα κοινοποιούν τις σχετικές πληροφορίες, σύμφωνα με το άρθρο 343. Ειδικά για τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, αρμόδιες είναι οι παραπάνω τρεις ανώνυμες εταιρείες».

20. Επειδή το άρθρο 75 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Κριτήρια επιλογής» προβλέπει τα κάτωθι : «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν:

- α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας,
- β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια,
- γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης.

2. Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος - μέλος εγκατάστασής τους, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα ΧΙ του Προσαρτήματος Α' ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα αυτό.

Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων υπηρεσιών, εφόσον οι οικονομικοί φορείς πρέπει να διαθέτουν ειδική έγκριση ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να μπορούν να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα καταγωγής τους, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να τους ζητεί να αποδείξουν ότι διαθέτουν την έγκριση αυτή ή ότι είναι μέλη του εν λόγω οργανισμού....»

3. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες

Αριθμός απόφασης: 774/2018

αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, παρουσιάζοντας την αναλογία, ιδίως, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Μπορούν επίσης να απαιτούν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων.

Ο ελάχιστος ετήσιος κύκλος εργασιών που απαιτείται να έχουν οι οικονομικοί φορείς δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όπως σχετικά με τους ειδικούς κινδύνους που αφορούν τη φύση των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει τους βασικούς λόγους για την απαίτηση αυτή στα έγγραφα της σύμβασης ή στη χωριστή έκθεση που προβλέπεται στο άρθρο 341.

Η αναλογία, ενδεικτικά, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού μπορεί να λαμβάνεται υπόψη όταν η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει τις μεθόδους και τα κριτήρια της συνεκτίμησης αυτής στα έγγραφα της σύμβασης. Οι μέθοδοι και τα κριτήρια αυτά χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, αντικειμενικότητα και αποφυγή διακρίσεων.

Όταν μια σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε σχέση με κάθε επιμέρους τμήμα. Εντούτοις, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καθορίζει τον ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών που πρέπει να έχουν οι οικονομικοί φορείς ανά ομάδες τμημάτων, αν ανατεθούν στον ανάδοχο περισσότερα τμήματα που πρέπει να εκτελεστούν ταυτοχρόνως[...]

4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν.

Αριθμός απόφασης: 774/2018

Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί να θεωρεί ότι ένας οικονομικός φορέας δεν διαθέτει τις απαιτούμενες επαγγελματικές ικανότητες εάν διαπιστώσει ότι ο οικονομικός φορέας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης.

Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης προμηθειών για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, η επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους.

5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος».

21. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 79 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α΄75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,
- β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77
- γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84.

Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 78, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις ως άνω πληροφορίες όσον αφορά τους φορείς αυτούς. Το ΕΕΕΣ αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ο σχετικός λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει και/ή ότι πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες

Αριθμός απόφασης: 774/2018

πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή. Το ΕΕΕΣ προσδιορίζει τη δημόσια αρχή ή το τρίτο μέρος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση των σχετικών δικαιολογητικών και περιλαμβάνει επίσημη δήλωση ότι ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα εν λόγω δικαιολογητικά.

Όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λάβει τα σχετικά δικαιολογητικά απευθείας με πρόσβαση σε βάση δεδομένων, σύμφωνα με την παρ. 6, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις πληροφορίες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο σκοπό, όπως την ηλεκτρονική διεύθυνση της βάσης δεδομένων, τυχόν δεδομένα αναγνώρισης και, κατά περίπτωση, την απαραίτητη δήλωση συναίνεσης.

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να χρησιμοποιήσουν εκ νέου ΕΕΕΣ το οποίο έχει ήδη χρησιμοποιηθεί σε προηγούμενη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, εφόσον επιβεβαιώνουν ότι οι πληροφορίες του εγγράφου εξακολουθούν να είναι αληθείς. [...].

3. Για τις συμβάσεις άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή. [...]

5. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψήφιους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Πριν από την ανάθεση της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή, εξαιρουμένων των συμβάσεων που βασίζονται σε συμφωνίες-πλαίσιο, όταν οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 39 ή της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 39, απαιτεί από τον προσφέροντα, στον οποίο έχει αποφασίσει να αναθέσει τη σύμβαση να υποβάλει ενημερωμένα τα σχετικά δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 79, και κατά περίπτωση το άρθρο 80. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα πιστοποιητικά που έχουν παραληφθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 80 και 82. [...].».

22. Επειδή το άρθρο 80 του Ν. 4412/2016 προβλέπει τα εξής : «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και

Αριθμός απόφασης: 774/2018

τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α', ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76.

Οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτούν αποδεικτικά μέσα, πλην εκείνων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 82. Όσον αφορά το άρθρο 78, οι οικονομικοί φορείς μπορούν να στηρίζονται σε οποιοδήποτε κατάλληλο μέσο προκειμένου να αποδείξουν στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχουν τους αναγκαίους πόρους στη διάθεσή τους.

2. Οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ως επαρκή απόδειξη του ότι ο οικονομικός φορέας δεν εμπίπτει σε καμία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 73:

α) για την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, την προσκόμιση αποσπάσματος του σχετικού μητρώου, όπως του ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμου εγγράφου που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο εν λόγω οικονομικός φορέας, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις. Η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω αποσπάσματος αφορά και τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 73,

β) για τις παραγράφους 2 και 4 περίπτωση β' του άρθρου 73, πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, Αν το κράτος-μέλος ή η εν λόγω χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφο ή πιστοποιητικό ή όπου το έγγραφο ή το πιστοποιητικό αυτό δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 και στην περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 73, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.

Οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, επίσημη

Αριθμός απόφασης: 774/2018

δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά της παρούσας παραγράφου ή ότι τα έγγραφα αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 και στην περίπτωση β΄ της παραγράφου 4 του άρθρου 73. Οι επίσημες δηλώσεις καθίστανται διαθέσιμες μέσω του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis) του άρθρου 81.

γ) για την περίπτωση γ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 73, πιστοποιητικό από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, από το οποίο να προκύπτουν οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής.

3. Για την απόδειξη της απαίτησης της παραγράφου 2 του άρθρου 75, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού μητρώου του Παραρτήματος XI του Προσαρτήματος Α΄, με το οποίο να πιστοποιείται αφενός η εγγραφή τους σε αυτό και το ειδικό επάγγελμά τους, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα και στα άρθρα 76 και 77, κατά περίπτωση. Για την απόδειξη άσκησης γεωργικού ή κτηνοτροφικού επαγγέλματος, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν σχετική βεβαίωση άσκησης επαγγέλματος, από αρμόδια διοικητική αρχή ή αρχή Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

4. Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του οικονομικού φορέα μπορεί, κατά κανόνα, να αποδεικνύεται με ένα ή περισσότερα από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο Μέρος I του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α΄. Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που ζητεί η αναθέτουσα αρχή, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, το οποίο η αναθέτουσα αρχή κρίνει κατάλληλο.

5. Η τεχνική ικανότητα των οικονομικών φορέων μπορεί να αποδεικνύεται με έναν ή περισσότερους από τους τρόπους που αναφέρονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α΄, ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών.

6. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω, κατά περίπτωση δικαιολογητικά, για κάθε

Αριθμός απόφασης: 774/2018

οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19.

7. Εφόσον ζητηθεί, η Αρχή θέτει στη διάθεση άλλων κρατών μελών κάθε πληροφορία σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού που παρατίθενται στα άρθρα 73 και 74, την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας και τις χρηματοοικονομικές και τεχνικές ικανότητες των προσφερόντων που αναφέρονται στα άρθρα 75, 76 και 77, καθώς και κάθε πληροφορία σχετικά με τα αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

8. Σε περίπτωση διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, για την απόδειξη της αθέτησης των υποχρεώσεων στους τομείς του κοινωνικοασφαλιστικού και του εργατικού δικαίου της παραγράφου 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παράγραφο 4 περίπτωση α' του άρθρου 73, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται, κατ' ελάχιστον, να εφαρμόσει τα οριζόμενα στις περιπτώσεις β' και δ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α'115).

9. Τα αποδεικτικά έγγραφα του παρόντος άρθρου και του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α', μπορεί να εξειδικεύονται στις στα πρότυπα έγγραφα σύμβασης που εκδίδει η Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 53.

10. Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α'188). Στα έγγραφα της σύμβασης του άρθρου 53 μπορεί να ορίζεται ότι ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα -εταιρικά ή μη- με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο μπορούν να υποβάλλονται σε άλλη γλώσσα, χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική. Ειδικά τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα μπορούν να συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο. [..]

23. Επειδή το άρθρο 82 του Ν.4412/2016 προβλέπει ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές, εάν απαιτούν την προσκόμιση πιστοποιητικών

Αριθμός απόφασης: 774/2018

εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες, παραπέμπουν σε συστήματα διασφάλισης ποιότητας τα οποία βασίζονται στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων και έχουν πιστοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη. Επίσης, κάνουν δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας.

2. Εάν οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που να βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με συγκεκριμένα συστήματα ή πρότυπα όσον αφορά την περιβαλλοντική διαχείριση, παραπέμπουν στο σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (EMAS) της Ένωσης ή σε άλλα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης που έχουν αναγνωρισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1221/2009 ή σε άλλα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης βασιζόμενα σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα που έχουν εκδοθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη.

Όταν ο οικονομικός φορέας τεκμηριωμένα δεν έχει πρόσβαση στα εν λόγω πιστοποιητικά ή δεν έχει τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται επίσης άλλα αποδεικτικά μέσα μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα συγκεκριμένα μέτρα είναι ισοδύναμα με εκείνα που απαιτούνται βάσει του εφαρμοστέου συστήματος ή του προτύπου περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Αριθμός απόφασης: 774/2018

3. Εφόσον της ζητηθεί, η Αρχή θέτει στη διάθεση άλλων κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 343, κάθε πληροφορία σχετικά με τα έγγραφα που προσκομίζονται ως στοιχεία αποδεικτικά της συμμόρφωσης με ποιοτικά και περιβαλλοντικά πρότυπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2».

24. Επειδή το άρθρο 91 του Ν.4412/2016 με τίτλο « Λόγοι απόρριψης προσφορών» προβλέπει το εξής : «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.

β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102.

γ) Για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 102.

δ) Η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, αν τέτοια δεν επιτρέπεται ή, αν επιτρέπεται, δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις των εγγράφων της σύμβασης.

ε) Η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλει δύο ή περισσότερες προσφορές εκτός αν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικής προσφοράς. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

στ) Προσφορά υπό αίρεση.

ζ) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 95.

η) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών ή γενικών υπηρεσιών, προσφορά η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής, χωρίς αυτό να

προβλέπεται από τα έγγραφα της σύμβασης ή, εφόσον στα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται η κατάθεση δειγμάτων, η μη προσήκουσα κατάθεση τους.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται αναλόγως στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων συμμετοχής στην κλειστή διαδικασία, τη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ή στη σύμπραξη καινοτομίας.

25. Επειδή το άρθρο 93 με τίτλο «Περιεχόμενο φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» προβλέπει ότι «Ο ξεχωριστός σφραγισμένος φάκελος, με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» περιέχει:

α) στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ του άρθρου 79 και την εγγύηση συμμετοχής, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 72 [...]».

26. Επειδή το άρθρο 94 με τίτλο « Περιεχόμενο φακέλου «Τεχνική Προσφορά» προβλέπει ότι « [...] 4. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης».

27. Επειδή το άρθρο 102 με τίτλο «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» ορίζει τα εξής : «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη.

2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των

Αριθμός απόφασης: 774/2018

υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί.

3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης.

4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές.

5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς.

28. Επειδή στο άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των

Αριθμός απόφασης: 774/2018

περιπτώσεων α΄ και β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

29. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 360 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής.

2. Η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση των ένδικων βοηθημάτων του Τίτλου 3 κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων των αναθετουσών αρχών.

3. Δεν επιτρέπεται η άσκηση άλλης διοικητικής προσφυγής κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της αναθέτουσας αρχής κατά τη διαδικασία της ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων εκτός από την προδικαστική προσφυγή της παραγράφου 1».

30. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 14 του Ν. 2516/1997 ορίζεται ότι: «1. Οι χορηγούμενες, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας τροποποιούνται ως προς την επωνυμία του φορέα, εάν επέλθει αλλαγή, και επανεκδίδονται στο όνομα νέου φορέα, όταν σε αυτόν περιέλθει, καθ' οιονδήποτε τρόπο, η κυριότητα ή το δικαίωμα εκμετάλλευσης της όλης δραστηριότητας.

2. Τόσο ο παλαιός όσο και νέος φορέας υποχρεούνται, μέσα σε ένα (1) μήνα από την επέλευση της ως άνω μεταβολής, να ειδοποιήσουν περί αυτής την Αδειοδοτούσα Αρχή. Σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης

Αριθμός απόφασης: 774/2018

αυτής επιβάλλεται σε καθέναν από τους φορείς πρόστιμο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 16 του παρόντος νόμου.

3. Ο νέος φορέας είναι πλήρως συνυπεύθυνος για την τήρηση των διατάξεων του παρόντος από την περιέλευση σε αυτόν της κυριότητας ή του δικαιώματος έως την κατά προηγούμενη παρ. 2 ειδοποίηση».

31. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν.3982/2011 προβλέπεται ότι: «1. Οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας ή οι Υπεύθυνες Δηλώσεις που υποβάλλονται αντί αυτών τροποποιούνται στις εξής περιπτώσεις:

α) Εάν επέλθει αλλαγή στην επωνυμία του φορέα.

β) Εάν περιέλθει, με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο, η κυριότητα ή το δικαίωμα εκμετάλλευσης της δραστηριότητας και του μηχανολογικού εξοπλισμού σε νέο φορέα.

Η τροποποίηση στις περιπτώσεις αυτές αφορά μόνο τα στοιχεία του φορέα. Πιστοποιητικά ή εγκρίσεις που έχουν εκδοθεί στο όνομα του παλαιού φορέα, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη τους.

Αν έχει λήξει ο χρόνος ισχύος της άδειας λειτουργίας, αυτή μπορεί να τροποποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, με την προϋπόθεση ότι δεν έχει διακοπεί η παραγωγική και οικονομική λειτουργία της δραστηριότητας μέσω της διακοπής των εργασιών της στην οικεία ΔΟΥ ή ότι η αλλαγή του φορέα οφείλεται σε πτώχευση του φορέα στο όνομα του οποίου είχε εκδοθεί η άδεια λειτουργίας της δραστηριότητας.

2. Τόσο ο παλαιός όσο και νέος φορέας υποχρεούνται, μέσα σε δύο μήνες από την επέλευση της πιο πάνω μεταβολής, να ενημερώνουν με όποια παραστατικά πιστοποιούν τη μεταβολή αυτή την Αδειοδοτούσα Αρχή. Σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης αυτής επιβάλλεται στον καθέναν από τους φορείς πρόστιμο, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 29.

3. Ο νέος φορέας ευθύνεται παράλληλα με τον παλαιό, για την τήρηση των διατάξεων του παρόντος από το χρόνο περιέλευσης σε αυτόν της κυριότητας του μηχανολογικού εξοπλισμού ή του δικαιώματος εκμετάλλευσης μέρους ή όλης της δραστηριότητας μέχρι την, κατά την προηγούμενη παράγραφο, ειδοποίηση.».

32. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν.4442/2016 προβλέπεται ότι: «1. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα της δραστηριότητας που επέρχεται με

την περιέλευση της κυριότητας ή του δικαιώματος της εκμετάλλευσης της δραστηριότητας σε άλλο φορέα, τόσο ο νέος όσο και ο παλαιός φορέας οφείλουν να ενημερώσουν εντός δέκα (10) ημερών για την αλλαγή αυτή. Σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης αυτής, εφαρμόζεται η παράγραφος 1 του άρθρου 15, μειωμένου του προστίμου στο ήμισυ για τον καθένα από τους φορείς. Ο νέος φορέας ευθύνεται παράλληλα με τον παλαιό για την τήρηση της κείμενης νομοθεσίας από τον χρόνο περιέλευσης σε αυτόν της κυριότητας ή του δικαιώματος εκμετάλλευσης μέχρι την ενημέρωση της αρμόδιας αρχής σχετικά με την αλλαγή.

2. Εγκρίσεις που έχουν εκδοθεί στο όνομα του παλαιού φορέα εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη τους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην ειδική νομοθεσία.

3. Η ενημέρωση πραγματοποιείται με αλλαγή των σχετικών στοιχείων στο ΟΠΣ-ΑΔΕ του άρθρου 14. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του ΟΠΣ-ΑΔΕ, η γνωστοποίηση κατατίθεται στην αρμόδια κατά περίπτωση δημόσια αρχή, όπως αυτή ορίζεται στις επιμέρους ανά κλάδο δραστηριοτήτων διατάξεις. Εναλλακτικά η γνωστοποίηση μπορεί να πραγματοποιείται μέσω ταχυδρομικής ή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας. Στην περίπτωση αυτή ως ημερομηνία της γνωστοποίησης θεωρείται η ημερομηνία παραλαβής της επιστολής (ταχυδρομικής ή ηλεκτρονικής) από την αρμόδια δημόσια αρχή.».

33.Επειδή οι σχετικοί όροι της διακήρυξης ορίζουν τα εξής: « [...] 1.3 Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης: [...] Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλλουν προσφορά για ένα ή περισσότερα τμήματα και για τη συνολική, ωστόσο, προκηρυχθείσα ποσότητα κάθε τμήματος. Απόρριψη ενός ή περισσότερων ειδών ενός «τμήματος» επιφέρει αυτόματα την απόρριψη της προσφοράς ολόκληρου του «τμήματος».

Όλα τα υπό προμήθεια είδη πρέπει να είναι Α' ποιότητας, προϊόντα εγκεκριμένων εταιριών ευρείας κατανάλωσης, και σύμφωνα με του όρους του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών, καθώς και τις Υγειονομικές και Κτηνιατρικές διατάξεις αποκλειόμενης απολύτως της προμήθειας προϊόντων κατώτερης ποιότητας. Να είναι σύμφωνα με το παρόν τεύχος τεχνικών προδιαγραφών καθώς και να προέρχονται από νομίμως λειτουργούντα εργοστάσια και επιχειρήσεις. Τα προς προμήθεια είδη περιγράφονται και προδιαγράφονται

Αριθμός απόφασης: 774/2018

στις συνημμένες στην παρούσα τεχνικές προδιαγραφές, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της [...]2.2.5 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα: Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται

α) να διαθέτουν τα απαιτούμενα για την προμήθεια των ειδών μεταφορικά μέσα, ο έλεγχός τους σ' όλη την διάρκεια της προμήθειας και το απαιτούμενο εργατοτεχνικό προσωπικό για την φορτοεκφόρτωση και μεταφορά των ειδών στους χώρους που θα υποδεικνύει κάθε φορά η υπηρεσία, βαρύνουν αποκλειστικά τον προμηθευτή. Η μεταφορά των ειδών θα γίνεται με ειδικά για τρόφιμα μεταφορικά μέσα του προμηθευτή ή μισθωμένα από αυτόν, καθαρά και απολυμασμένα, σύμφωνα με τις σχετικές υγειονομικές διατάξεις.

β) να διαθέτουν πιστοποιητικό ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος ανάλυσης κινδύνων και κρίσιμων σημείων ελέγχου (HACCP) ή ISO 22000:2005 (Πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας των Τροφίμων) από κατάλληλα διαπιστευμένους φορείς για την Υγιεινή και την Ασφάλεια των Τροφίμων σύμφωνα με την Οδηγία ΕΕ 93/43/ΕΟΚ η οποία εναρμονίζεται με την Ελληνική Νομοθεσία με την υπ' αριθμ. 487/21-9-2000 ΚΥΑ η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 1219/4-10-2000, και απευθύνεται σε όλους τους επαγγελματίες που ασχολούνται με την παρασκευή, μεταποίηση, παραγωγή, συσκευασία, αποθήκευση, μεταφορά, διανομή, διακίνηση και την προσφορά προς πώληση ή την διάθεση των τροφίμων και γενικά με την διαχείριση τροφίμων. Σε περίπτωση που ο προμηθευτής δεν είναι παραγωγός, πρέπει να προσκομίσει πιστοποιητικό ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος HACCP ή ISO του παραγωγού από διαπιστευμένο φορέα και - ISO 9001:2008 (Πιστοποίηση Συστήματος Ποιότητας) [...]

2.2.7 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής

2.2.7.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών

Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς:

α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5 και 2.2.6 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3

Αριθμός απόφασης: 774/2018

του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα 3, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. Το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος 1.[...]

Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), υποβάλλεται χωριστά από κάθε μέλος της ένωσης.

2.2.7.2 Αποδεικτικά μέσα

A. Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.6, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παρούσας και κατά τη σύναψη της σύμβασης στις περιπτώσεις του άρθρου 105 παρ. 3 περ. γ του ν. 4412/2016 [...].

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλουν δικαιολογητικά, όταν η αναθέτουσα αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση διαθέτει ήδη τα ως άνω δικαιολογητικά και αυτά εξακολουθούν να ισχύουν [...].

B.3. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.5 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν:

- Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία θα αναγράφονται τα ζητούμενα της παραγράφου 2.2.5 [...]

Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα:

(α) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής -Τεχνική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά και η τεχνική προσφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα.

(β) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα και τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά [...]

2.4.3 Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά»

Αριθμός απόφασης: 774/2018

2.4.3.1 Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν: α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ.), όπως προβλέπεται στην παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 και β) την εγγύηση συμμετοχής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 72 του Ν.4412/2016 και τα άρθρα 2.1.5 και 2.2.2 αντίστοιχα της παρούσας διακήρυξης.

Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό πρότυπο ΕΕΕΣ το οποίο έχει αναρτηθεί, σε μορφή αρχείων τύπου XML και PDF, στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης .

Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής προσκομίζεται σε έντυπη μορφή (πρωτότυπο) εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή.

Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν το ΕΕΕΣ για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση.

2.4.3.2 Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο “Τεχνικές Προδιαγραφές” της Διακήρυξης [.....]

2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών) , 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης) της παρούσας, β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας

Αριθμός απόφασης: 774/2018

διακήρυξης, γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, [...] ε) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης [...] Αριθμ. Μελέτης 2/2018 [...] ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΙΔΩΝ [...]

Β° ΤΜΗΜΑ: ΤΡΟΦΙΜΟ - ΦΡΕΣΚΟ ΓΑΛΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (με Φ.Π.Α, 13%)
(αφορά το Δήμο Ζωγράφου και τα Ν.Π.Δ.Δ, με τις ακόλουθες ποσότητες)
(CPV 15511000-3 Γάλα)

A/A	ΕΙΔΟΣ- ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΜΟΝ. ΜΕΤΡ.	ΠΟΣΟΤΗΤΑ
8	8° ΤΜΗΜΑ: ΤΡΟΦΙΜΟ-ΦΡΕΣΚΟ ΓΑΛΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (με ΦΠΑ 13%)		
1.	Γάλα φρέσκο (5 έως 7 ημερών), πλήρες 3,5% ή μερικά αποβουτυρωμένο (ελαφρύ) 1,5% παστεριωμένο, σε συσκευασία 1 λίτρου ανά Τεμάχιο ως Τεχνικές Προδιαγραφές	Τεμάχιο 1 λίτρου	83.200

ΣΥΝΟΛΑ ΤΕΜΑΧΙΩΝ ΓΑΛΑΚΤΟΣ	
ΔΗΜΟΣ	74.850
Ν.Π.Δ.Δ.	4.000
Α7ΘΜΙΑΣ	2.550

B7ΘΜΙΑΣ	1.800
---------	-------

ΦΡΕΣΚΟ ΓΑΛΑ

Το γάλα το οποίο θα προμηθευτεί ο Δήμος θα είναι λευκό γάλα αγελάδας φρέσκο (5 έως 7 ημερών), παστεριωμένο και ομογενοποιημένο σε συσκευασία ενός λίτρου, πλήρες 3.5% λιπαρά ή/και μερικά αποβουτυρωμένο (ελαφρύ) 1,5% λιπαρά.

Το φρέσκο παστεριωμένο γάλα πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών σύμφωνα με τους οποίους γίνεται η πώληση γάλακτος αγελάδας και θα πρέπει:

- Να έχει υποβληθεί σε παστερίωση με κάποια από τις αναγνωρισμένες μεθόδους.
- Να πληροί τα μικροβιολογικά σταθερότυπα που ορίζονται στις εκάστοτε κτηνιατρικές και υγειονομικές διατάξεις.
- Να αναγράφεται στη συσκευασία τα φυσικά θρεπτικά συστατικά (ασβέστιο, πρωτεΐνες, φώσφορο, μεταλλικά στοιχεία, βιταμίνες, κλπ.).
- Να αναγράφεται στη συσκευασία η ημερομηνία παστερίωσης και η ημερομηνία λήξης.

Συσκευασία : Σε κατάλληλη για υγρά τρόφιμα συσκευασία του ενός λίτρου με βιδωτό πώμα σε πακέτο αναλόγων τεμαχίων (π.χ. των 12τεμ.) ή πλαστικό τελάρο (π.χ. των 20τεμ.).

Παράδοση - Παραλαβή : Η διαφορά μεταξύ ημερομηνίας παραλαβής και ημερομηνίας παστερίωσης να απέχει το πολύ μία (1) μέρα.

Τόπος Παράδοσης : Οι κατά τόπους χώροι εργασίας των δικαιούχων του Δήμου που θα ορίζονται από την Υπηρεσία, στους οποίους θα εγκατασταθούν ειδικά ψυγεία με ευθύνη και δαπάνες του προμηθευτή. Η μεταφορά του γάλακτος θα γίνεται με ειδικά για τρόφιμα μεταφορικά μέσα του προμηθευτή, καθαρά και απολυμασμένα, σύμφωνα με τις σχετικές υγειονομικές διατάξεις [...].».

31. Επειδή κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν

Αριθμός απόφασης: 774/2018

(ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή θεσπίζοντας τους όρους της διακήρυξης αυτοδεσμεύεται και είναι υποχρεωμένη να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις. Παρομοίως, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να τηρούν απολύτως τους όρους της διακήρυξης και να υποβάλουν την προσφορά τους σύμφωνα με αυτούς. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) της διακήρυξης, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

32. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

33.Επειδή η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C 278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C 278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27).

34. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισεως και η υποχρέωση διαφάνειας δεν επιτρέπουν τον αποκλεισμό οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, λόγω μη τηρήσεως από τον φορέα αυτόν υποχρεώσεως η οποία δεν προκύπτει ρητώς από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, (βλ.

Αριθμός απόφασης: 774/2018

απόφαση της 2ας Ιουνίου 2016, *Pippo Pizzo* C-27/15 ECLI:EU:C:2016:404, σκέψη 51). Ομοίως η διακήρυξη του διαγωνισμού δεν αρκεί να παραπέμπει γενικώς στη σχετική νομοθεσία, αλλά πρέπει να περιέχει ειδική ρήτρα περί υποβολής των σχετικών δικαιολογητικών (ΣτΕ ΕΑ 79/2011). Εξάλλου δεν είναι νόμιμος ο αποκλεισμός διαγωνιζομένου για το λόγο ότι δεν προσκόμισε, δικαιολογητικά συμμετοχής πρόσθετα από τα ρητώς αξιούμενα (πρβλ. Δεφ Αθ 18/2015, ΕΑ ΣτΕ 18/2011, 1083, 1084/2010).

35. Επειδή έτι περαιτέρω, έχει κριθεί (ΕΛΣυν 524/2012 Τμ. VI) ότι η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί νομίμως να απορρίψει προσφορά που, σε κάθε περίπτωση, ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της διακήρυξης, στηριζόμενη σε λόγους, οι οποίοι δεν προβλέπονται στην εν λόγω διακήρυξη και προβάλλονται μετά την υποβολή της προσφοράς αυτής (ΣτΕ ΕΑ 179/2009, 61/2011, υπόθ. C-6/05 ΔΕΚ, απόφ. της 14.6.2007).

36. Επειδή, τυχόν ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική, προσφορά τους (Ε.Α. ΣτΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 *ΕΔημΕργ* 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, εκδ. θ', σελ. 776). Επομένως, η παραβίαση αμφίσημων όρων της διακήρυξης δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζομένου, αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεών του.

37. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, καταρχήν να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό

Αριθμός απόφασης: 774/2018

τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο γνωρίζοντας εκ των προτέρων το ακριβές περιεχόμενο των κριτηρίων του διαγωνισμού στα οποία καλόπιστα θα στηρίξουν την απόφασή τους εάν θα λάβουν ή όχι μέρος στη διαδικασία σύναψης της οικείας σύμβασης (βλ. την απόφαση του ΔΕΕ της 14ης Σεπτεμβρίου 2017, *Casertana Costruzioni*, C-223/16, σκέψη 34, της 14ης Ιουλίου 2016, *TNS Dimarso NV κατά Vlaams Gewest*, υποθ. C-6/15, σκέψεις 22 επ., την απόφαση του ΔΕΕ της 10ης Μαΐου 2012, *Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Βασιλείου των Κάτω Χωρών*, υποθ. C-368/10, σκέψεις 55 επ., 62 επ. και 88). Περαιτέρω, δε, οι όροι της διακήρυξης πρέπει να καταρτίζονται με βάση τα ως άνω ώστε να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, C 496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C 538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C 243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C 87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C 19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C 213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C 396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C 87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C 470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C 538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko κ.λπ.*, C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

38. Επειδή περαιτέρω, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko κ.λπ.*, C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή

Αριθμός απόφασης: 774/2018

να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C- 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση κάποιας ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, *Archus and Gama*, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).

39. Επειδή λόγοι που αφορούν τους όρους της διακήρυξης του διαγωνισμού προβάλλονται ανεπικαίρως στο παρόν στάδιο κι επομένως απαραδέκτως (βλ. ΣτΕ 2770/2013, 5690/1996, 964/1998 Ολομ., 966/1998 Ολομ., 1415/2000 Ολομ., 3602/2005 επταμ., 702/2008, 1794/2008, 1667/2011 Ολομ., 3952/2011, 2137/2012, πρβλ. και ΔΕΚ, απόφαση της 12.2.2002, *Universale-Bau AG*, C-470/99 , σκέψεις 65 έως 79, καθώς και απόφαση της 27.2.2003, *Santex SpA*, C-327/00 , σκέψεις 32 έως 66).

40. Επειδή η αρχή της ισότητας (βλ. ΣτΕ 935/2017) που συνιστά συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή (άρθρο 4 και 20 Συντ. και 6 ΕΣΔΑ) και η αρχή της αμεροληψίας, που δέον είναι να διέπει την κρίση των κρίση των διοικητικών οργάνων, επιβάλλουν την ομοιόμορφη εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας σε όλους τους διοικούμενους.

41. Επειδή η προσέγγιση της προβληματικής της δυνατότητας διόρθωσης, συμπλήρωσης, διευκρίνισης, κλπ. των προσφορών διέπεται από μια περιπτωσιολογική νομολογία του ΔΕΕ, η οποία χαρακτηρίζεται από την προσπάθεια του τελευταίου να ισορροπήσει ανάμεσα στην τήρηση των θεμελιωδών αρχών της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας, από τη μια μεριά, και της σκοπιμότητας να δοθεί στις αναθέτουσες αρχές η δυνατότητα να πετύχουν, τη βέλτιστη λύση για την ικανοποίηση των δημοσίων αναγκών σε αγαθά και υπηρεσίες, από την άλλη (Δημήτριος Γ. Ράικος, Ευαγγελία Γ. Βλάχου, Ευανθία Κ. Σαββίδη, *Δημόσιες Συμβάσεις Ν. 4412/2016 Ερμηνεία κατ' άρθρο. Σχετικές διατάξεις – Νομολογία*, σελ. 953, Ε. Βλάχου).

41. Επειδή, επομένως, κατά γενική αρχή του δικαίου που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς, δεν επιτρέπεται η μετά τη διενέργεια (ή κατά τη

Αριθμός απόφασης: 774/2018

διάρκεια) διαγωνισμού τροποποίηση των όρων της διακήρυξης που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο που τον διέπει και η βάση των νέων όρων αξιολόγηση ή αποκλεισμός των προσφορών που ήδη υποβλήθηκαν (πρβλ, σχετ. Ε.Α. 179/2009 σκ.5). Αποκλεισμός τεχνικής προσφοράς προβλέπεται μόνο στην περίπτωση απόκλισης από τους απαραίτους όρους της διακήρυξης, ως τέτοιοι δε θεωρούνται στο σύνολό τους οι τεχνικές προδιαγραφές (ΣΤΕ 1968/2013, ΣΤΕ 82/2014, Ε.Α. ΣΤΕ 1740/2004, 93,316,563/2006) εκτός εάν ορισμένες είναι σύμφωνα με τη διακήρυξη προαιρετικές (ΣΤΕ ΕΑ 192/2012, 291/2011, ΕΣ Τμ. Μείζ.-Επταμ. 2446/2012, Γνωμ. ΝΣΚ 521/2011). Περαιτέρω, ουσιώδης θεωρείται όχι μόνον η απόκλιση υποβληθείσας προσφοράς από όρους της προκηρύξεως που χαρακτηρίζονται ρητώς από αυτήν ως απαραίτατοι, αλλά και η έλλειψη ιδιότητας του προσφερομένου, προς προμήθεια, είδους, η οποία του στερεί την καταλληλότητα που απαιτείται για χρήση σύμφωνη με τον προορισμό του, καταλληλότητα, και αποτελεί εξυπακουόμενη, ουσιώδη απαίτηση της εκάστοτε προκηρύξεως (πρβλ. ΣΤΕ 395/2004, 557/2005, 720,725/2006, 1052/2008).

42.Επειδή, με βάση τους όρους της διακήρυξης, όπου η πλήρωση των όρων της διακήρυξης επισημαίνεται ως απαίτηση, καθίσταται σαφές ότι οι τεχνικές προδιαγραφές συνιστούν απαραίτους όρους της διακήρυξης (βλ. για τη δεσμευτικότητα των τεχνικών προδιαγραφών απόφαση ΔΕΕ της 5ης Δεκεμβρίου 2013, C-561/12 *Nordecon AS, Ramboll Eesti AS κατά Rahandusministeerium*).

43. Επειδή, για την ερμηνεία όρων της διακήρυξης ή/και για την αξιολόγηση τεχνικών προσφορών εφαρμόζονται κατά περίπτωση οι καθιερωμένοι κανόνες της τέχνης και της επιστήμης και κατά περίπτωση τα διδάγματα της κοινής πείρας.

44. Επειδή ως διδάγματα της κοινής πείρας θεωρούνται γενικές αρχές που συνάγονται επαγωγικά από την καθημερινή παρατήρηση της εμπειρικής πραγματικότητας, τη συμμετοχή στις συναλλαγές και τις γενικές τεχνικές ή επιστημονικές γνώσεις, οι οποίες έχουν γίνει κοινό κτήμα και χρησιμοποιούνται από το δικαστήριο ή/ και κάθε αποφασίζον όργανο για την εξειδίκευση των αορίστων νομικών εννοιών και για έμμεση απόδειξη κρισίμων

Αριθμός απόφασης: 774/2018

γεγονότων, ή την εκτίμηση της αποδεικτικής αξίας των αποδεικτικών μέσων, που προσκομίστηκαν (Ολ ΑΠ 8/2005, ΣτΕ 414/2006, ΔΕφΘεσ 2632/2015).

45. Επειδή η προσφεύγουσα, στον πρώτο προβαλλόμενο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής επικαλείται πλημμέλειες σχετικά με την άδεια λειτουργίας της βιομηχανίας παραγωγής γάλακτος. Ειδικότερα, ισχυρίζεται ότι ο παρεμβαίνων, με την από 22-03-2017 τροποποίηση του καταστατικού του άλλαξε επωνυμία και προσέθεσε νέα δραστηριότητα και, επομένως, θα έπρεπε να τροποποιήσει και τις υποβαλλόμενες με την προσφορά του άδειες και, συγκεκριμένα, την από 7-11-2001 και με αριθμ. πρωτ. Δ.Ο.Π.Β./Φ.14.194-2143 άδεια της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Φθιώτιδας, της οποίας οι επιμέρους όροι έπρεπε να έχουν ανανεωθεί. Συμπεραίνει, δε, ότι εφόσον δεν έχει εκδοθεί νέα άδεια, δεν έχουν ικανοποιηθεί οι όροι της άδειας και δεν έχουν προσκομισθεί τα νέα πιστοποιητικά πυροπροστασίας (2γ), προστασίας περιβάλλοντος (2δ), εγκατάστασης-χρήσης ατμολέβητα (2η), εγκατάστασης/χρήσης υγραερίου (2ι), η συγκεκριμένη άδεια λειτουργίας έχει ακυρωθεί αυτοδικαίως δεδομένου ότι οι εκεί αναφερόμενοι χρόνοι εντός των οποίων ο παρεμβαίνων έπρεπε να συμμορφωθεί, έχουν παρέλθει. Επικαλείται δε και το άρθρο 8 της ως άνω άδειας σύμφωνα με το οποίο η άδεια ανακαλείται και παύει να ισχύει εφόσον δεν τηρηθούν οι όροι έκδοσής της. Περαιτέρω, επισημαίνει ότι στη συγκεκριμένη άδεια αναγράφεται η οριστική άδεια αποβλήτων με αρ. 12280/17-10-2001, ενώ στην άδεια της κτηνιατρικής υπηρεσίας με αρ. 9 (αρ. πρ. 794/13-04-1999) αναγράφεται προγενέστερη άδεια διάθεσης υγρών αποβλήτων με αρ. 2473/14-02-1996.

46. Επειδή η αναθέτουσα αρχή αναφέρει ότι ο έλεγχος εγγράφων και δικαιολογητικών που αποδεικνύουν την αλήθεια των όσων δηλώνουν οι συμμετέχοντες διενεργείται από την ίδια κατά το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου και όχι κατά το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και της τεχνικής προσφοράς, καθόσον το υποβληθέν ΕΕΕΣ υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης και η τεχνική προσφορά έχει το περιεχόμενο που προβλέπει η Διακήρυξη, οπότε όφειλε, κατά δέσμια αρμοδιότητα, να κάνει αποδεκτή την προσφορά του παρεμβαίνοντος.

47. Επειδή ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται ότι η άδειά του είναι σε ισχύ μέχρι να ανακληθεί από αρμόδια διοικητική αρχή ή να ακυρωθεί με δικαστικά απόφαση λόγω τεκμηρίου νομιμότητας και ότι η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να ελέγξει αυτήν ούτε παρεμπιπτόντως. Επίσης, αναφέρει ότι η άδειά του είναι αορίστου χρόνου και ότι η προσφεύγουσα δεν αποδεικνύει τους ισχυρισμούς της, οι οποίοι σε κάθε περίπτωση, προβάλλονται αλυσιτελώς αφού η μη τροποποίηση της επωνυμίας του συνεταιρισμού επί των υφιστάμενων διοικητικών αδειών (η οποία μάλιστα πραγματοποιήθηκε κατ' επιταγή του Νόμου 4384/2016 - περί αγροτικών συνεταιρισμών) δεν επιδρούν στη νομιμότητα των διοικητικών αδειών, ιδίως δεν συνεπάγονται ακύρωση αυτών.

48. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο παρεμβαίνων, όφειλε να υποβάλει προσηκόντως συμπληρωμένο ΕΕΕΣ προκειμένου να δηλώσει υπεύθυνα αν πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής του και, εν προκειμένω, τα κριτήρια επιλογής. Ωστόσο, επιπρόσθετα, κατέθεσε και την από 7-11-2001 και υπ' αριθμ. πρωτ. Δ.Ο.Π.Β./Φ.14.194-2143 άδεια λειτουργίας του εργοστασίου αορίστου χρόνου, η ύπαρξη της οποίας συνιστά προϋπόθεση παραδεκτής συμμετοχής του, που εκδόθηκε υπό το καθεστώς του Ν.2516/1997 «Ίδρυση και λειτουργία βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων και άλλες διατάξεις» ενώ υπάγεται πλέον, κυρίως, στις διατάξεις των νόμων 3982/2011 «Απλοποίηση της αδειοδότησης τεχνικών επαγγελματικών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών πάρκων και άλλες διατάξεις» καθώς και σ' αυτές του Ν.4442/2016 «Νέο θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και άλλες διατάξεις» οι οποίες, ωστόσο, δεν έχουν επιρροή *ipso facto* στην αόριστη διάρκεια αυτής.

49. Επειδή σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη τα προς προμήθεια είδη πρέπει «να είναι σύμφωνα με το παρόν τεύχος τεχνικών προδιαγραφών καθώς και να προέρχονται από νομίμως λειτουργούντα εργοστάσια και επιχειρήσεις» και «να περιγράφονται και προδιαγράφονται στις συνημμένες στην παρούσα τεχνικές προδιαγραφές, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της» χωρίς να απαιτείται ρητώς η προσκόμιση οιοδήποτε εγγράφου ή πιστοποιητικού. Στο δε άρθρο 2.2.5. προβλέπονται οι απαιτήσεις τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας σύμφωνα με τις οποίες οι οικονομικοί φορείς

Αριθμός απόφασης: 774/2018

απαιτείται: «α) να διαθέτουν τα απαιτούμενα για την προμήθεια των ειδών μεταφορικά μέσα, ο έλεγχός τους σ' όλη την διάρκεια της προμήθειας και το απαιτούμενο εργατοτεχνικό προσωπικό για την φορτοεκφόρτωση και μεταφορά των ειδών στους χώρους που θα υποδεικνύει κάθε φορά η υπηρεσία, βαρύνουν αποκλειστικά τον προμηθευτή. Η μεταφορά των ειδών θα γίνεται με ειδικά για τρόφιμα μεταφορικά μέσα του προμηθευτή ή μισθωμένα από αυτόν, καθαρά και απολυμασμένα, σύμφωνα με τις σχετικές υγειονομικές διατάξεις.

β) να διαθέτουν πιστοποιητικό ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος ανάλυσης κινδύνων και κρίσιμων σημείων ελέγχου (HACCP) ή ISO 22000:2005 (Πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας των Τροφίμων) από κατάλληλα διαπιστευμένους φορείς για την Υγιεινή και την Ασφάλεια των Τροφίμων σύμφωνα με την Οδηγία ΕΕ 93/43/ΕΟΚ η οποία εναρμονίζεται με την Ελληνική Νομοθεσία με την υπ' αριθμ. 487/21-9-2000 ΚΥΑ η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 1219/4-10-2000, και απευθύνεται σε όλους τους επαγγελματίες που ασχολούνται με την παρασκευή, μεταποίηση, παραγωγή, συσκευασία, αποθήκευση, μεταφορά, διανομή, διακίνηση και την προσφορά προς πώληση ή την διάθεση των τροφίμων και γενικά με την διαχείριση τροφίμων. Σε περίπτωση που ο προμηθευτής δεν είναι παραγωγός, πρέπει να προσκομίσει πιστοποιητικό ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος HACCP ή ISO του παραγωγού από διαπιστευμένο φορέα και - ISO 9001:2008 (Πιστοποίηση Συστήματος Ποιότητας) [...].», ενώ οι οικείοι όροι της διακήρυξης προβλέπουν ρητώς ότι με τον φάκελο των δικαιολογητικών συμμετοχής υποβάλλεται το ΕΕΕΣ. Αντίστοιχα, η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο "Τεχνικές Προδιαγραφές", στις οποίες δεν απαιτείται ρητώς η προσκόμιση κάποιου εκ των ως άνω αναφερθέντων πιστοποιητικών

50. Επειδή το ΕΕΕΣ παρέχει προαπόδειξη προς τον σκοπό της επιτάχυνσης των διαγωνιστικών διαδικασιών και ελάφρυνσης των διαγωνιζομένων από την υποχρέωση προσκόμισης πολυάριθμων πιστοποιητικών και εγγράφων ως προς τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής, και δεν περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις τεχνικές

Αριθμός απόφασης: 774/2018

προδιαγραφές (βλ. και Κατευθυντήρια Οδηγία ΕΑΑΔΗΣΥ 23) και ενέχει, προϋποθέτει και ερείδεται επί μιας καταρχήν εμπιστοσύνης ως προς τον προσφέροντα οικονομικό φορέα και όσον αφορά τα εξ αυτού δηλούμενα, τα οποία θα ελεγχθούν επισταμένως κατά το στάδιο αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης πριν την οριστικοποίηση της ανακήρυξης του ως αναδόχου. Ωστόσο, αυτή η καταρχήν εμπιστοσύνη δεν μπορεί να αποκλείσει τον ίδιο τον έλεγχο της αληθείας και πραγματικότητας των δηλουμένων από την αναθέτουσα αρχή στην περίπτωση που αφενός μεν ο οικονομικός φορέας προσκομίζει έγγραφα και δικαιολογητικά προς απόδειξή τους, καίτοι δεν υποχρεούται, και αφετέρου αμφισβητούνται με επίκληση συγκεκριμένων λόγων από έτερο διαγωνιζόμενο.

Σε αντίθετη περίπτωση, θα καθίσταντο δυνατή η συμμετοχή στα περαιτέρω στάδια της διαγωνιστικής διαδικασίας έως και την προσωρινή κατακύρωση σε φορείς που δηλώνουν ανακριβή ή ψευδή στοιχεία, θα παραβιάζονταν οι αρχές της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας μεταξύ των διαγωνιζομένων με την εν τοις πράγμασι εξίσωση φορέων που πληρούν και φορέων που δεν πληρούν ρητούς όρους της Διακήρυξης εις βάρος της οικονομίας της διαγωνιστικής διαδικασίας (ΑΕΠΠ 96/2017, σκ.8).

Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 2.2.7.2 της Διακήρυξης, το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.6, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παρούσας και κατά τη σύναψη της σύμβασης, όπου σύμφωνα με πάγια νομολογία, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να ελέγχει αυστηρώς αν τηρήθηκαν τα κριτήρια που η ίδια έχει καθορίσει (C-496/99 της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, Συλλογή 2004, σελ. I-3801, σκ.115, C336/12 της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, σκ. 40).

Ως εκ τούτου, η αναθέτουσα αρχή, εφόσον ο παρεμβαίνων υπέβαλε με το ΕΕΕΣ και έγγραφα προς απόδειξη των δηλωθέντων σε αυτό τα οποία, μάλιστα, αμφισβητήθηκαν ήδη με το από 13-06-2018 υπόμνημα της προσφεύγουσας το οποίο κοινοποίησε στην αναθέτουσα αρχή στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού μέσω της «Επικοινωνίας» προκειμένου να τα λάβει υπόψη της για την αξιολόγηση της προσφοράς του, ισχυρισμούς

τους οποίους επαναλαμβάνει και στην υπό εξέταση προσφυγή του, η αναθέτουσα αρχή αβασίμως υποστηρίζει ότι όφειλε να κάνει αποδεκτή την προσφορά του χωρίς προηγουμένως να εξετάσει τους ισχυρισμούς αυτούς και τούτο διότι εάν είναι ορθή η απόδειξη, ευλόγως συνάγεται ότι πληρούται και η προαπόδειξη (ΑΕΠΠ 106/2017, σκ. 31).

51.Επειδή ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι η ως άνω άδεια πρέπει να τροποποιηθεί λόγω αλλαγής επωνυμίας του παρεμβαίνοντος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος διότι, ως έχει κριθεί υπό το καθεστώς του Ν.2516/1997 από τη νομολογία, *«όταν επέλθει ουσιαστική αλλαγή του φορέα της επιχειρηματικής δραστηριότητας και όχι απλή μεταβολή στην επωνυμία του, απαιτείται η έκδοση νέας άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας, με την τήρηση των προϋποθέσεων που ισχύουν κατά το χρόνο έκδοσης της νέας αυτής άδειας (ΣΤΕ 2764/2006, 2329/99, 2981/2005) και, σε κάθε περίπτωση, η άδεια που είχε εκδοθεί στο όνομα του παλαιού φορέα παύει να επάγεται έννομες συνέπειες»*, η οποία νομολογία αποτυπώθηκε στη συνέχεια και στις διατάξεις του νόμου με την απάλειψη της περίπτωσης αλλαγής επωνυμίας από το άρθρο του 23 παρ. 1 περ. α του Ν.3982/2011 ως περίπτωση τροποποίησης της άδειας, στο ισχύον άρθρο 9 του Ν.4442/2016.

52. Επειδή ως βασίμως ισχυρίζεται ο παρεμβαίνων, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ότι ο παρεμβαίνων δεν έχει τηρήσει τους όρους της άδειας λειτουργίας του και ιδία δεν έχει ανανεώσει τα προβλεπόμενα σε αυτήν πιστοποιητικά που έχρηζαν ανανέωσης σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα, ως προβλέπονται σε αυτήν, πρέπει να απορριφθούν ως αόριστοι και, σε κάθε περίπτωση, ως αναπόδεικτοι καθώς δεν επικαλείται ούτε προσκομίζει έγγραφα που να τους αποδεικνύουν. Αλλά ακόμα και αν ήθελε υποτεθεί ότι είναι αληθείς, προβάλλονται αλυσιτελώς διότι η άδεια λειτουργίας είναι σε ισχύ δοθέντος ότι είναι αορίστου χρόνου, δεν έχει ανακληθεί από αρμόδια διοικητική αρχή και δεν έχει ακυρωθεί με δικαστική απόφαση, ως βασίμως υποστηρίζει ο παρεμβαίνων αλλά και ανεξαρτήτως των προβλεπόμενων κυρώσεων για ενδεχόμενες πλημμέλειες αυτής.

53. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και ιδία από την υπ' αριθμ. 32/2017 Πράξη του Ειρηνοδικείου Λαμίας, δεν υφίσταται αμφιβολία ως προς το ότι ο συνεταιρισμός με την επωνυμία «.....» είναι

Αριθμός απόφασης: 774/2018

το ίδιο και το αυτό πρόσωπο με τον συνεταιρισμό με την επωνυμία «.....», ήτοι τον παρεμβαίνοντα ώστε να δημιουργούνται αμφιβολίες ως προς τη συνδρομή των νόμιμων προϋποθέσεων τροποποίησης της ως άνω άδειας.

54. Επειδή η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητήσει να διορθωθούν ή συμπληρωθούν σε επιμέρους σημεία τα δεδομένα που περιλαμβάνονται σε έναν τέτοιο φάκελο, αρκεί η αίτηση αυτή να αφορά στοιχεία ή δεδομένα των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της προθεσμίας που είχε ταχθεί για την υποβολή υποψηφιότητας, όπως εν προκειμένω, και εφόσον δεν είχαν τεθεί επί ποινή αποκλεισμού, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, λεκτικές ή φραστικές αποκλίσεις, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία .

55. Επειδή η απόκλιση που παρατηρείται στην επωνυμία του παρεμβαίνοντος με την τροποποίηση του καταστατικού του στην υποβληθείσα άδεια λειτουργίας, αιτιολογείται αφενός μεν από τις διατάξεις του νέου Ν.4384/2016 «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου και άλλες διατάξεις» και αφετέρου, συνιστά επουσιώδη πλημμέλεια /ασάφεια, αφού σαφώς συνάγεται πως πρόκειται για το ίδιο πρόσωπο, που δεν επιφέρει έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενο αυτής και για το λόγο αυτό θα εδύνατο παραδεκτώως να παρασχεθεί σχετική διευκρίνιση κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 102 του Ν.4412/2016 σε περίπτωση που δεν προέκυπτε ήδη σαφώς από τα στοιχεία του φακέλου (ΑΕΠΠ 419/2018).

56. Επειδή ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι στην άδεια κτηνιατρικής υπηρεσίας αναγράφεται προγενέστερη άδεια διάθεσης αποβλήτων από την αναγραφόμενη ως οριστική άδεια διάθεσης αποβλήτων στην άδεια λειτουργίας του εργοστασίου του παρεμβαίνοντος, πρέπει να απορριφθεί ως αναπόδεικτος και, επομένως, αβάσιμος διότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, το επίμαχο υπ' αριθμ. 7 σκεπτικό της κτηνιατρικής άδειας αφορά στην υπ' αριθμ. 2473/14-02-1996 απόφαση Τμήματος Υγιεινής της Νομαρχίας Φθιώτιδος «Περί χορήγησης άδειας διάθεσης υγρών αποβλήτων» χωρίς αυτή να αναφέρεται ή να συνδέεται

ρητώς με τον παρεμβαίνοντα. Εξάλλου, η προσφεύγουσα δεν προσκομίζει οιοδήποτε σχετικό έγγραφο που να αποδεικνύει τον ισχυρισμό της. Επομένως, ο πρώτος λόγος της προσφυγής σχετικά με τις πλημμέλειες της άδειας λειτουργίας του παρεμβαίνοντος πρέπει να απορριφθεί.

57. Επειδή ο δεύτερος λόγος της υπό εξέταση προσφυγής αφορά στις πλημμέλειες του προσκομιζόμενου από τον παρεμβαίνοντα πιστοποιητικού ISO 22000:2005 ως προς την επωνυμία και ως προς την παράλειψη αναφοράς όλων των απαραίτητων πεδίων.

58. Επειδή ο παρεμβαίνων υποστηρίζει ότι η μη διόρθωση επωνυμίας μετά από σχετική τροποποίηση δεν επιδρά στην εγκυρότητα / ισχύ του πιστοποιητικού ISO, αφού το τελευταίο ακυρώνεται / ανακαλείται μόνο σε περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις (άρνηση ελέγχου των εγκαταστάσεων από τον ελεγχόμενο, μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του προτύπου, αίτημα του πιστοποιούμενου) καθώς και ότι ερείδεται επί εσφαλμένης προϋπόθεσης καθόσον το συγκεκριμένο πιστοποιητικό αναφέρεται στο σύνολο των υποκειμένων που καταλαμβάνει το πρότυπο ποιότητας επί συγκεκριμένης κατηγορίας αγαθών (δηλ. τρόφιμα) - και είναι απαραίτητο για νόμιμη συμμετοχή στη διακίνηση, ήτοι των επαγγελματιών που ασχολούνται με τις ως άνω διεργασίες (λ.χ. παρασκευή, μεταποίηση κλπ) τροφίμων.

59. Επειδή σε ό,τι αφορά στην επωνυμία ισχύουν τα διαλαμβανόμενα στις σκέψεις 53- 54 της παρούσας.

60. Επειδή σύμφωνα με τη γραμματική διατύπωση της Διακήρυξης απαιτείται *«ISO 22000:2005 (Πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας των Τροφίμων) από κατάλληλα διαπιστευμένους φορείς για την Υγιεινή και την Ασφάλεια των Τροφίμων σύμφωνα με την Οδηγία ΕΕ 93/43/ΕΟΚ η οποία ενσωματώθηκε στην Ελληνική Νομοθεσία με την υπ' αριθμ. 487/21-9-2000 ΚΥΑ η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 1219/Β/4-10-2000, και απευθύνεται σε όλους τους επαγγελματίες που ασχολούνται με την παρασκευή, μεταποίηση, παραγωγή, συσκευασία, αποθήκευση, μεταφορά, διανομή, διακίνηση και την προσφορά προς πώληση ή την διάθεση των τροφίμων και γενικά με την διαχείριση τροφίμων»* χωρίς όμως να απαιτεί να περιλαμβάνονται ρητώς όλα τα σχετικά πεδία.

Αριθμός απόφασης: 774/2018

61. Επειδή όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, το προσκομιζόμενο ISO 22000:2005 του παρεμβαίνοντος αναφέρει αυτολεξεί «ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΑΓΕΛΑΔΙΝΟΥ ΚΑΙ ΑΙΓΟΠΡΟΒΕΙΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΟΥΣ» και όχι παραγωγή-εμπορία-αποθήκευση-διανομή γάλακτος, ως απαιτείται κατά την προσφεύγουσα.

62. Επειδή σύμφωνα με τον οικείο όρο της Διακήρυξης δεν προβλέπεται ρητώς η αναγραφή συγκεκριμένων πεδίων σε σχέση με το υπό προμήθεια προϊόν του Τμήματος 8, ήτοι το γάλα. Αλλά ακόμη και αν ήθελε υποτεθεί ότι το πιστοποιητικό του παρεμβαίνοντος έπρεπε να αναφέρει ρητώς και την αποθήκευση, η υποτιθέμενη πλημμέλεια ή ασάφεια της Διακήρυξης δεν θα μπορούσε να ερμηνευθεί σε βάρος του και να οδηγήσει σε αποκλεισμό της προσφοράς του. Επομένως, και ο δεύτερος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

63. Επειδή με τον τρίτο λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι όλες οι εταιρείες, παραγωγικές ή μη, θα πρέπει να διαθέτουν άδεια από την Κτηνιατρική Υπηρεσία και κωδικό αριθμό γαλακτοκομικών σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. 278701/16-05-2005 (ΦΕΚ Β'726) και ότι ο παρεμβαίνων δεν κατέθεσε τέτοια άδεια.

64. Επειδή ο παρεμβαίνων στην παρέμβασή του αναφέρει ότι σε κανένα άρθρο της Διακήρυξης δεν προβλέπεται η προσκόμιση της ως άνω άδειας και, επομένως, δεν θα μπορούσε να αποκλειστεί για το λόγο αυτό από τη συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας.

65. Επειδή, έχει κριθεί ότι δεν επιτρέπεται ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα από διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, λόγω μη τήρησης από τον φορέα αυτό υποχρέωσης, η οποία δεν προκύπτει ρητά από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, αλλά από την ερμηνεία της εν λόγω νομοθεσίας και των εν λόγω εγγράφων, καθώς και από την εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών και των εθνικών δικαστηρίων συμπλήρωση των κενών των εγγράφων και της νομοθεσίας (βλ. Απόφαση *Pirro Pizzo*, C-27/2015 της 2ας Ιουνίου 2016, σκέψη 51).

66. Επειδή όπως βάσιμα υποστηρίζει ο παρεμβαίνων, η επίμαχη Διακήρυξη δεν προβλέπει σε κανένα άρθρο της ή στα Παραρτήματά της

Αριθμός απόφασης: 774/2018

ρητώς την προσκόμιση τέτοιας άδειας. Επομένως, βάσει της αρχής της τυπικότητας και ο τρίτος λόγος της υπό εξέταση προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

67. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

68. Επειδή, η παρέμβαση πρέπει να γίνει δεκτή.

69. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

70. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να καταπέσει (άρθρο 363 Ν. 4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 3 Σεπτεμβρίου 2018 και εκδόθηκε την 24η Σεπτεμβρίου 2018 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

Ειρήνη Ε. Αποκάρδου

Η Γραμματέας

Μαρία Μανώλογλου